

Medlem af Inatsisartut
Sofia Geisler, Inuit Ataqtigiit

Besvarelse af § 37 spørgsmål nr. 2021/68

Brevdato: 27-06-2021
Sagsnr. 2021-10929
Akt id. 17000109

I henhold til Forretningsordenen for Inatsisartut § 37, stk. 1, har du fremsendt spørgsmål til Naalakkersuisut vedrørende whistleblowerordningen. Spørgsmålet er henvist til min besvarelse.

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

- 1. I en evaluering af whistleblower-ordningen for Selvstyre-administrationen i 2017 blev der lagt op til yderligere en evaluering efter f.eks. 3 år, og til at det i forbindelse hermed overvejes, hvorvidt ordningen bør udvides til at omfatte andre dele af den offentlige forvaltning. Hvornår kan Inatsisartut forvente, at en sådan ny evaluering foreligger?**

Inatsisartut vedtog på FM2019 tre beslutningsforslag (FM 2019/49, 81 og 140), som alle er relevante i forhold til spørgsmål om indretningen af whistleblowerordninger. Det daværende Naalakkersuisut anmodede på den baggrund konsulentvirksomheden Nordic Consulting Group A/S (NCG) om at udarbejde et uafhængigt Integritetsstudie for Grønland. Integritetsstudiet vurderer risikoen for korruption her i landet og fremkommer med et antal anbefalinger i en rapport.

Rapporten vurderer, hvor sundt og godt integritetssystemet er – både lovgivningsmæssigt og i praksis – i forhold til at modstå korruption og indeholder en vurdering af whistleblowerordningen og en række anbefalinger til denne. Rapporten udgør dermed den omtalte evaluering, selvom rapporten også behandler andre emner.

Rapporten blev fremsendt til Inatsisartut den 15. februar 2021. Rapporten ligger også på Naalakkersuisuts hjemmeside under Departementet for Finanser og Indenrigsanliggender.

- 2. Hvorledes har Naalakkersuisut fulgt op på Inatsisartuts vedtagelse af FM2019/81, hvorved Naalakkersuisut blev pålagt at flytte ansvaret for Selvstyreadministrationens undersøgelse af whistleblower-indberetninger fra de enkelte departementschefer til en tilstrækkeligt uafhængig enhed, eksempelvis Intern Revision, hvor whistleblower-ordningen i forvejen er forankret?**

Whistleblowerordningen er i dag forankret ved den uafhængige enhed Intern Revision i Økonomi- og Personalestyrelsen. Intern Revision har bl.a. ansvar for at forebygge og afdække forsøg på økonomiske besvigelser i forbindelse med selvstyrets økonomiske forvaltning.

Intern Revision tager konkret stilling til den mest hensigtsmæssige fremgangsmåde fra sag til sag, alt afhængigt af sagens genstand.

Intern Revisions opgave i relation til whistleblowerordningen er ikke blot at videregive oplysninger om indkomne anmeldelser til den ressortansvarlige departementschef.

En anmeldelse om et muligt ulovligt forhold vedrørende eksempelvis en departementschef vil således ikke blive forelagt samme departementschef til behandling. En sådan anmeldelse vil i stedet blive forelagt departementschefen i Formandens Departement eller eventuelt departementschefen i Departementet for Finanser og indenrigsanliggender.

Rapporten fra konsulentvirksomheden Nordic Consulting Group A/S anbefaler, at whistleblowerordningen placeres hos Ombudsmanden for Inatsisartut. Det vil i første omgang være op til Inatsisartut, som Ombudsmanden henhører under, at gøre sig relevante overvejelser herom.

3. Er der på nuværende tidspunkt fortsat større Selvstyreejede aktieselskaber, som endnu ikke har etableret whistleblower-ordninger?

Formandens Departement har adspurgt selvstyrets selskaber om deres whistleblowerordninger. Illuut A/S, Greenland Oil Spill Responce A/S, Great Greenland A/S og INI A/S har oplyst, at de ikke har en whistleblowerordning, mens Kalaallit Airports Holding A/S meddeler, at en ordning vil være endeligt på plads i løbet af 2021. Royal Arctic Line A/S har ikke endnu en whistleblowerordning, men arbejder på at få en etableret. NunaOil A/S og Visit Greenland A/S har ikke meldt tilbage skriftligt.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Asii Chemnitz Narup

2. juni 2021

I medfør af § 37, stk. 1 i Forretningsordenen for Inatsisartut, fremsætter jeg følgende spørgsmål til Naalakkersuisut:

- 1. I en evaluering af whistleblower-ordningen for Selvstyre-administrationen i 2017 blev der lagt op til yderligere en evaluering efter f.eks. 3 år, og til at det i forbindelse hermed overvejes, hvorvidt ordningen bør udvides til at omfatte andre dele af den offentlige forvaltning. Hvornår kan Inatsisartut forvente, at en sådan ny evaluering foreligger?**
- 2. Hvorledes har Naalakkersuisut fulgt op på Inatsisartuts vedtagelse af FM2019/81, hvorved Naalakkersuisut blev pålagt at flytte ansvaret for Selvstyreadministrationens undersøgelse af whistleblower-indberetninger fra de enkelte departementschefer til en tilstrækkeligt uafhængig enhed, eksempelvis Intern Revision, hvor whistleblower-ordningen i forvejen er forankret?**
- 3. Er der på nuværende tidspunkt fortsat større Selvstyrejede aktieselskaber, som endnu ikke har etableret whistleblower-ordninger?**

(Medlem af Inatsisartut Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse:

I 2015 etablerede Naalakkersuisut en whistleblower-ordning for Selvstyre-administrationen. Whistleblower-ordningen giver de ansatte mulighed for at indberette kendskab til eller mistanke om ulovligheder internt i organisationen. Det kunne f.eks. dreje sig om korruption, misbrug af midler, eller andre former for magtmisbrug. Det kunne også dreje sig om forsøg på at føre Inatsisartut bag lyset, eller om alvorlige og måske systematiske krænkelse af borgernes rettigheder.

I 2017 gennemførte Naalakkersuisut en evaluering af whistleblower-ordningen.

Evalueringen lagde op til, at der efter yderligere f.eks. 3 år skulle gennemføres en ny evaluering, og at det i tilknytning hertil kunne overvejes, hvorvidt ordningen bør udvides til at omfatte andre dele af den offentlige forvaltning.

Jeg er derfor interesseret i at høre, hvornår Inatsisartut kan forvente, at en ny evaluering foreligger.

Endvidere er jeg interesseret i at høre, hvorledes Naalakkersuisut har fulgt op på Inatsisartut's vedtagelse af FM2019/81, hvorved Naalakkersuisut blev pålagt at flytte ansvaret for Selvstyreadministrationens undersøgelse af whistleblower-indberetninger fra de enkelte departementschefer til en tilstrækkeligt uafhængig enhed, eksempelvis Intern Revision, hvor whistleblower-ordningen i forvejen var forankret.

Endelig ønsker jeg oplyst, hvorvidt der på nuværende tidspunkt fortsat er større Selvstyrejede aktieselskaber, som ikke har etableret whistleblower-ordninger. Dette skal ses på baggrund af Inatsisartut 's vedtagelse af FM2019/140, som pålagde Naalakkersuisut at arbejde for indførelse af whistleblower-ordninger i de Selvstyrejede aktieselskaber. På tidspunktet for forslagens vedtagelse var whistleblower-ordninger kun indført i Air Greenland og i KNI. Yderligere var Tele Greenland i gang med at indføre en whistleblower-ordning, mens whistleblower-ordninger var under overvejelse i Royal Arctic Line og i Royal Greenland.